

Силабус курсу
Дискусія і полеміка як мистецтво суперечки

Освітній ступінь – бакалавр
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 014 середня освіта
Освітньо-професійна програма «Українська мова і література»
Кількість кредитів – 2

Рік підготовки, семестр – 3 рік, II семестр

Компонент освітньої програми: вибіркова

Дні занять: середа, 11.05-14.05, ауд. 62
Консультації: вівторок, 14.05, ауд. 62

Мова викладання: українська

Керівник курсу

к. філ.н., доц. **Буда Володимир Андрійович**

Контактна інформація   wolod.mir@i.ua; 0352-43-58-65

Опис дисципліни

Курс «Дискусія і полеміка як мистецтво суперечки» є важливим компонентом формування у студентів мультимедійної грамотності. Він надає слухачам знання основ еристики, виступаючи дієвим засобом вироблення у студентів умінь аналізувати інформацію, формувати власні переконання і відстоювати їх у процесі мовної комунікації.

Зміст дисципліни «Дискусія і полеміка як мистецтво суперечки» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців у сфері середньої освіти, норм та традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.

Навчальний контент

	Тема	Результати навчання
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ МИСТЕЦТВА СПОРУ	
1	ТЕМА 1. ЗАГАЛЬНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ СПОРУ	Знати дефініції різних видів суперечок, розуміти поняття еристики як мистецтва діалогічного та полілогічного мовлення. Усвідомити різницю у проведенні дискусій та полемік. Засвоїти особливості організації дебатів і диспутів.
2	ТЕМА 2. ВМІННЯ ПЕРЕКОНУВАТИ	Знати основні чинники переконання опонентів. Усвідомити різницю між думкою, поглядом і переконанням. Вміти підбирати аргументи й докази при дискусії.
3	ТЕМА 3. ОРАТОР І АУДИТОРІЯ	Знати передумови вміння вести діалоги та полілоги, вимоги до зовнішньої культури оратора. Уміти налагоджувати контакт з

		аудиторією.
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ОСОБЛИВОСТІ Й МЕТОДИКИ ПРОВЕДЕННЯ СПОРІВ	
4	ТЕМА 4. ДИСКУСІЯ ЯК ЗАСІБ ДОСЯГНЕННЯ ВЗАЄМОПРИЙНЯТНОГО РІШЕННЯ	Знати форми організації й проведення дискусії. Засвоїти теоретично і вміти провести практично дискусії за методами «Обери позицію», «Так» – «Ні», «Акваріум», «Чотири кути» та ін..
5	ТЕМА 5. ПОЛЕМІКА ЯК ЗАСІБ УТВЕРДЖЕННЯ ВЛАСНОГО ПОГЛЯДУ	Знати принципи ведення полеміки. Вміти використовувати різні прийоми проведення полеміки. Засвоїти види полемічних «хитрощів».

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 3.	Здатність до ефективного комунікування, вміння працювати в колективі; навички публіцистичного мовлення; здатність аналізувати зміст думки в процесі спілкування та адекватно на неї реагувати.
ЗК 7	Здатність бути ініціативним, активним; мати вміння працювати в команді; вміння розподіляти функції в колективній роботі.
ФК 1.	Здатність здійснювати лінгвістичний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
ПРН 1	Ефективно працювати з інформацією: добувати необхідну інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

Літературні джерела

1. Бутенко Н. Ю. Комунікативні процеси у навчанні: підручник. Київ: КНЕУ, 2006. 383 с.
2. Дискусія. Форми проведення дискусій: веб сайт refine.org.ua>pageid – 3896.
3. Кадикало О. І. Психологія і педагогіка. Особливості проведення навчальних дискусій. Львів: ЛІБС УБС НБУ, 2013. 20 с.
4. Коваленко С. М. Сучасна риторика: навчально-практичний посібник. Тернопіль: Мандрівець, 2007. 184 с.
5. Куньч З. Й. Риторичний словник. Київ: Рідна мова, 1997. 341 с.
6. Логіка і аргументація: навчальний посібник: веб сайт bibliography.com.ua>logika.
7. Методика організації і проведення дискусій: веб сайт vuzlib.su>articles.
8. Методика проведення дискусій: веб сайт pidruchniki.com>78570/pedagogika.
9. Полеміка як форма ораторського мистецтва: веб сайт textbooks.net.ua>content/view.
10. Томан Іржі. Мистецтво говорити. Київ: Україна, 1996. 269 с.
11. Хоменко І. В. Еристика. Теорія та практика суперечки. Київ: ЦУЛ, 2008. 280 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** При підготовці до дискусій студенти можуть використовувати різні інформаційні джерела, але ідея, форма й реалізація теми мають бути самостійними. . Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, адже на кожній парі проводиться опитування усіх студентів.. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-3): усне опитування, виступи у ролі модераторів, участь у дискусіях	40
Модуль 2 (теми 4-5): усне опитування, виступи у ролі модераторів, участь у дискусіях	40
Проведення підсумкових дебатів	20

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

1. Навчальний контент (розширений план лекцій).
2. Тематика та зміст практичних робіт.
3. Завдання для підсумкових дебатів.
4. Електронне навчання в системі MODLE.